

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Traducerea și permisiunea de republicare au fost oferite sub autoritatea Direcției Generale Agent Guvernamental, Ministerul Justiției al Republicii Moldova (justice.gov.md). Permișiunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

The present text and the authorisation to republish were granted under the authority of the Governmental Agent's General Department from the Ministry of Justice of the Republic of Moldova (justice.gov.md). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Direction générale de l'Agent gouvernemental du Ministère de la Justice de la République de Moldova (justice.gov.md). L'autorisation de republier cette traduction a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

SECȚIA A TREIA

CAUZA BANCA INTERNAȚIONALĂ DE INVESTIȚII ȘI DEZVOLTARE MB S.A. c. REPUBLICII MOLDOVA

(Cererea nr. 28648/05)

HOTĂRÎRE

STRASBOURG

16 octombrie 2012

Definitivă la 16 ianuarie 2013

În cauza Banca Internațională de Investiții și Dezvoltare MB S.A. c. Republicii Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a Treia), întrunită într-o Cameră compusă din :

Josep Casadevall, *președinte*,

Egbert Myjer,

Corneliu Bîrsan,

Alvina Gyulumyan,

Ján Šikuta,

Luis López Guerra,

Nona Tsotsoria, *judcători*,

și Santiago Quesada, *grefier al secției*,

Deliberînd la 25 septembrie 2012 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărîre, care a fost adoptată la aceeași dată :

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 28648/05) depusă la Curte împotriva Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile articolului 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ("Convenția") de către o persoană juridică din Republica Moldova, Banca Internațională de Investiții și Dezvoltare Mb S.A ("societatea reclamantă"), la 28 iulie 2005.

2. Societatea reclamantă a fost reprezentată de către dl. V. Postolache, avocat care își desfășoară activitatea în Chișinău. Guvernul Republicii Moldova ("Guvernul") a fost reprezentat de către agentul său, dl V. Grosu.

3. La 1 decembrie 2008, Curtea a decis să comunice cererea Guvernului. De asemenea, în conformitate cu prevederile fostului articol 29 § 3 din Convenție, Curtea a informat Guvernul că fondul cererii va fi examinat concomitent cu admisibilitatea acesteia.

4. Ca urmare a demisiei dlui Mihai Poalelungi, judecător ales din partea Republicii Moldova (articolul 6 din Regulamentul Curții), președintele Camerei l-a desemnat pe dl Ján Šikuta să participe în calitate de judecător *ad hoc* (articolul 26 § 4 din Convenție și articolul 29 § 1 din Regulamentul Curții).

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

5. Societatea reclamantă este o societate pe acțiuni din Republica Moldova cu sediul în Chișinău.

A. Contextul cauzei

6. La 31 martie și la 11 iunie 1998 societatea reclamantă a acordat societății N. două credite în sumă totală de 139000 dolari americani (USD).

7. La 27 aprilie 1998, în cadrul investigațiilor penale efectuate în privința activității societății N., Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și a Corupției (CCCEC) a sechestrat bunurile mobile ce aparțineau societății. La 27 mai 1998 CCCEC a realizat bunurile respective unui terț.

8. La 21 ianuarie 2000 urmărirea penală împotriva societății N. a fost clasată. La 28 ianuarie 2000 aceasta din urmă a solicitat Ministerului Afacerilor Interne (MAI) recuperarea valorii bunurilor sechestrate.

9. La 31 ianuarie 2000 MAI a constatat că sechestrarea și comercializarea bunurilor societății N. a fost ilegală și a dispus satisfacerea cererii. Acesta a obligat Ministerul Finanțelor să transfere suma de 2 857 207 lei moldovenești (MDL) pe contul societății N. Ministerul Finanțelor a achitat această sumă doar parțial, refuzînd să transfere restul mijloacelor bănești pînă la aflarea rezultatelor investigațiilor referitoare la comercializarea mărfurilor sechestrate de la societatea N.

10. În consecință, societatea N. a intrat în incapacitate de a-și rambursa datoriile sale.

11. La 26 aprilie 2001 Inspectoratul Fiscal Cahul a intentat procedura de insolabilitate în privința societății N. În cadrul acestei proceduri societatea reclamantă a fost recunoscută în calitate de creditor și Ministerul Finanțelor în calitate de co-debitor.

12. Printr-o hotărîre din 7 noiembrie 2002 Judecătoria Economică a Republicii Moldova a declarat societatea N. falită și a dispus Ministerului Finanțelor să achite societății reclamante suma de 1352854 MDL. La 26 februarie 2003 Curtea Supremă de Justiție a menținut în vigoare această hotărîre, care astfel a devenit definitivă și executorie.

13. Tentativele societății reclamante de a obține executarea hotărîrii în cauză au eșuat.

B. Reluarea urmăririi penale împotriva societății N.

14. La 23 iulie 2004 Procuratura Generală a anulat ordonanța din 21 ianuarie 2000 în temeiul căreia a fost clasată cauza penală intentată împotriva societății N. De asemenea, Procuratura a anulat ordonanța MAI din 31 ianuarie 2000 prin care a fost dispus Ministerului Finanțelor să transfere suma de 2 857 207 MDL pe contul societății N.

15. La 18 iunie 2006 societatea reclamantă a contestat ordonanța Procuraturii Generale. Ea a afirmat că nu a cunoscut despre existența acesteia pînă la data de 9 iunie 2006.

16. Printr-o încheiere definitivă din 12 iulie 2006, judecătorul de instrucție a Judecătoriei Rîșcani a admis plîngerea societății reclamante și a

anulat ordonanța din 23 iulie 2004 în partea ce viza cauza penală împotriva societății N.

17. La cererea societății reclamante, același judecător de instrucție a pronunțat la 23 octombrie 2006 o încheiere suplimentară prin care a anulat ordonanța din 23 iulie 2004 în partea ce viza ordonanța din 31 ianuarie 2000 privind recuperarea prejudiciului material.

18. La date diferite, Procurorul General a declarat recursuri în anulare la Curtea Supremă de Justiție împotriva încheierilor pronunțate de judecătorul de instrucție.

19. Printr-o decizie din 26 decembrie 2006, Curtea Supremă de Justiție a admis recursurile în anulare și a casat încheierile din 12 iulie 2006 și 23 octombrie 2006. Curtea Supremă de Justiție a notat că judecătorul de instrucție nu și-a motivat suficient prima sa încheiere, iar a doua a fost pronunțată ilegal. În plus, Curtea Supremă a relevat că judecătorul de instrucție în realitate nu a verificat dacă au fost încălcate careva drepturi legale ale societății reclamante prin emiterea ordonanței Procuraturii Generale din 23 iulie 2004. Curtea Supremă de Justiție a menționat că nu poate în calitate de instanță de recurs să corecteze erorile depistate și a decis să remită cauza la rejudecare în aceeași instanță de către un alt judecător de instrucție.

20. Printr-o încheiere irevocabilă din 7 martie 2007 judecătorul de instrucție a judecătoriei Rîșcani a respins plîngerea societății reclamante depusă împotriva ordonanței din 23 iulie 2004. Acesta a reiterat faptul că societatea reclamantă nu a fost recunoscută ca parte în cauza penală intentată împotriva societății N. În plus, judecătorul a menționat că plîngerea societății reclamante a fost depusă tardiv și că nu au fost prezentate careva probe pentru restabilirea termenului omis.

21. La 12 aprilie 2007 societatea reclamantă a depus recurs în anulare împotriva încheierii din 7 martie 2007. Printr-o decizie din 17 iulie 2007 Curtea Supremă de Justiție a respins recursul în cauză.

C. Revizuirea deciziei definitive a Curții Supreme de Justiție din 26 februarie 2003 (redeschiderea procesului de insolabilitate față de societatea N.)

22. Între timp, la 16 mai 2006 Ministerul Finanțelor a solicitat redeschiderea procedurii de insolabilitate împotriva societății N. în cadrul căreia el a fost obligat să achite suma de 1 352 854 MDL pe contul societății reclamante (§ 12 supra). Ministerul a motivat cererea sa prin survenirea de noi circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei. În special, Ministerul a invocat scrisoarea CCCEC din 13 februarie 2006, potrivit căreia ordonanța MAI din 31 ianuarie 2000 privind restituirea averii sechestrată de la societatea N. și recuperarea prejudiciului a fost anulată la

23 iulie 2004. De asemenea, ministerul a menționat că nu a fost antrenat în proces și că decizia a fost adoptată în absența sa.

23. În referința sa, societatea reclamantă a solicitat, printre altele, respingerea cererii de revizuire ca urmare a omiterii termenului de revizuire. Societatea a susținut că termenul legal de trei luni nu a fost respectat de către minister.

24. La 27 iulie 2006 Curtea Supremă de Justiție a admis cererea de revizuire a Ministerului Finanțelor. Ea și-a motivat decizia prin faptul că la 23 iulie 2004 Procuratura Generală a anulat ordonanța MAI din 31 ianuarie 2000 privind restituirea averii sechestrate de la societatea N. și recuperarea prejudiciului (§ 14 supra). De asemenea, instanța supremă a constatat că în cadrul procesului nu au fost respectate prevederile Legii insolabilității și că interesele altor creditori nu au fost luate în considerație. Curtea Supremă de Justiție a casat decizia sa definitivă din 26 februarie 2003 și a remis cauza spre judecare în Curtea de Apel Economică. Ea nu s-a pronunțat asupra chestiunii privind respectarea termenului de depunere a cererii de revizuire de către Ministerul Finanțelor.

D. Evoluția cauzei după redeschiderea procesului de insolabilitate față de societatea N.

25. La o dată nespecificată, societatea reclamantă a solicitat să fie atras Ministerul Finanțelor în calitate de co-pârț în cadrul procesului de insolabilitate față de societatea N.

26. La 16 iulie 2008 Curtea de Apel Economică a respins cererea pe motiv că procedura în cauză nu era una contencioasă și că ea nu putea avea pârți sau co-pârți. La 14 august 2008 Curtea Supremă de Justiție a menținut încheierea Curții de Apel Economice.

27. La 3 decembrie 2008, Curtea de Apel Economică a constatat că societatea N. era în incapacitate totală de plată și nu dispunea de bunuri, și a respins cererea preliminară a Inspectoratului Fiscal Cahul privind intentarea procesului de insolabilitate. În schimb, Curtea de Apel a dispus intentarea procedurii de lichidare a societății în cauză.

28. Printr-o hotărâre din 18 mai 2009, Curtea de Apel Economică a aprobat bilanțul de lichidare a societății N., a dispus lichidarea acesteia și a considerat stinse creanțele neexecutate ale acesteia.

II. DREPTUL INTERN PERTINENT

29. Referitor la revizuirea hotărârilor judecătorești definitive, dreptul intern pertinent a fost rezumat în cauzele *Popov c. Republicii Moldova* (nr. 2) (nr. 19960/04, §§ 27-29, 6 decembrie 2005) și *Jomiru și Crețu c. Republicii Moldova* (nr. 28430/06, §§ 26-27, 17 aprilie 2012).

30. Referitor la noul recurs intern introdus prin Legea nr. 87, prevederile relevante au fost rezumate în decizia *Manascurta c. Republicii Moldova* ((dec.), nr. 31856/07, §§ 11-12, 14 februarie 2012).

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE ȘI A ARTICOLULUI 1 DIN PROTOCOLUL NR. 1 CA URMARE A CASĂRII DECIZIEI DEFINITIVE DIN 26 FEBRUARIE 2003

31. Societatea reclamantă susține că prin revizuirea deciziei definitive a Curții Supreme de Justiție din 26 februarie 2003 a fost încălcat principiul securității raporturilor juridice. În legătură cu aceasta societatea s-a plîns în temeiul articolului 6 § 1 din Convenție și a articolului 1 din Protocolul nr. 1. Dispozițiile invocate sunt următoarele:

Articolul 6

« Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil (...), de către o instanță (...), care va hotări (...) asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (...) »

Articolul 1 din Protocolul nr. 1

« Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decît pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. »

A. Cu privire la admisibilitate

32. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul articolului 35 § 3 lit. a) din Convenție. De asemenea, Curtea consideră că cererea nu relevă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, aceasta urmează a fi declarată admisibilă.

B. Cu privire la fond

33. Societatea reclamantă s-a plîns de faptul că instanțele judecătorești naționale au admis cererea de revizuire depusă de către Ministerul Finanțelor și au casat decizia definitivă pronunțată în favoarea sa. Societatea a afirmat că cererea în cauză a fost depusă după expirarea termenului legal de prescripție de trei luni.

34. Guvernul a contestat acest argument. În special, Guvernul a susținut că scrisoarea CCCEC din 13 februarie 2006, care conținea noi informații importante pentru soluționarea cauzei, a parvenit la Ministerul Finanțelor la 16 februarie 2006. Astfel, acesta din urmă a depus cererea de revizuire la 16 mai 2006 cu respectarea termenului legal de trei luni.

35. Curtea amintește că respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive și executorie, doar cu scopul de a obține o reexaminare a cauzei și o nouă hotărâre judecătorească. În particular, revizuirea nu trebuie să devină un apel deghizat și simplul fapt că ar putea exista două opinii asupra obiectului, nu este un motiv suficient pentru rejudecarea cauzei. Nu pot exista derogări de la acest principiu decât doar anumite motive substanțiale și imperioase o cer (*Riabkin c. Rusiei*, nr. 52854/99, § 52, CEDO 2003-IX, și *Roșca c. Republicii Moldova*, nr. 6267/02, § 25, 22 martie 2005).

36. De asemenea, Curtea reiterează că deciziile de redeschidere a unui proces trebuie să fie conforme cu prevederile naționale pertinente și că folosirea abuzivă a unei astfel de proceduri poate fi contrară Convenției. Principiul securității raporturilor juridice și preeminența dreptului impune Curtea să fie vigilentă în acest sens (*Eugenia și Doina Duca c. Republicii Moldova*, nr. 75/07, § 33, 3 martie 2009). Sarcina Curții este de a determina dacă procedura de revizuire a fost aplicată în mod compatibil cu articolul 6 din Convenție, permițând totodată de a asigura respectarea principiului securității raporturilor juridice. Astfel, Curtea trebuie să ia în considerație faptul că interpretarea prevederilor legislației naționale ține în primul rând de competența autorităților naționale, și anume instanțelor judecătorești (*Waite și Kennedy c. Germaniei* [MC], nr. 26083/94, § 54, CEDO 1999-I).

37. În prezenta cauză, Curtea observă că societatea reclamantă dispunea la 26 februarie 2003 de o decizie judecătorească definitivă potrivit căreia Ministerul Finanțelor trebuia să-i achite suma de 1352854 MDL. Curtea consideră că această decizie judecătorească a dat naștere unui interes economic substanțial pentru societatea reclamantă, ceea ce constituie un « bun » în sensul normei enunțate în prima frază a articolului 1 din Protocolul nr.1 la Convenție.

6. La 27 iulie 2006, decizia judecătorească definitivă pronunțată în favoarea societății reclamante a fost anulată de Curtea Supremă de Justiție ca urmare a admiterii cererii de revizuire a procesului depusă de Ministerul Finanțelor. Acesta din urmă și-a întemeiat cererea în principal pe faptul că Procuratura Generală a emis la 23 iulie 2004 o nouă ordonanță, care avea, potrivit opiniei Ministerului, o importanță esențială pentru soluționarea cauzei. De asemenea, Ministerul Finanțelor a susținut că a aflat despre această ordonanță din scrisoarea CCCEC din 13 februarie 2006.

39. Curtea notează că Ministerul Finanțelor a semnat cererea de revizuire la 16 mai 2006 și că în cerere a fost menționată doar data trimiterii scrisorii de către CCCEC, și anume 13 februarie 2006. Ministerul Finanțelor

nu a făcut nicio mențiune la o altă dată la care ar fi primit scrisoarea respectivă și nici nu a solicitat repunerea în termen de depunere a cererii de revizuire. În ceea ce privește Curtea Supremă de Justiție, aceasta nu s-a pronunțat asupra acestei chestiuni și nici asupra obiecției formulate de către societatea reclamantă privind omiterea termenului procedural de depunere a cererii de revizuire.

407. În observațiile sale, Guvernul a prezentat un nou argument, potrivit căruia scrisoarea CCCEC ar fi parvenit la Ministerul Finanțelor la 16 februarie 2006. Curtea reamintește că Guvernul nu poate să se pronunțe în locul instanțelor judecătorești naționale care au examinat cauza. Acestora din urmă le revine sarcina de a examina circumstanțele cauzei și de a le menționa în deciziile lor. Prin urmare, noul argument al Guvernului, care a fost formulat pentru prima dată în cadrul procedurii în fața Curții, nu va fi luat în considerație (a se vedea *mutatis mutandis*, *Sarban c. Republicii Moldova*, nr. 3456/05, § 102, 4 octombrie 2005).

418. Mai mult decât atât, Curtea constată că Ministerul Finanțelor a depus cererea de revizuire după trei zile de la data la care expira termenul legal de trei luni. De asemenea, Curtea relevă faptul că Curtea Supremă de Justiție nu a respins argumentul societății reclamante potrivit căruia această cerere de revizuire era tardivă.

429. Curtea reamintește că a constatat anterior în mai multe cauze care au ridicat chestiuni similare celor din prezenta speță încălcarea articolului 6 § 1 din Convenție și articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție (*Popov c. Republicii Moldova* (nr. 2), nr. 19960/04, §§ 52-58, 6 decembrie 2005 ; *Oferta Plus SRL c. Republicii Moldova*, nr. 14385/04, §§ 104-107 și 112-115, 19 decembrie 2006 ; *Eugenia și Doina Duca*, menționată supra, §§ 35-45; *Melnic c. Republicii Moldova*, nr. 6923/03, §§ 38-44, 14 noiembrie 2006, și *Istrate c. Republicii Moldova*, nr. 53773/00, §§ 46-61, 13 iunie 2006).

4310. În lumina circumstanțelor speței și a argumentelor invocate de părți, Curtea nu constată nici un motiv de a ajunge la o concluzie diferită în prezenta cauză. Ținând cont de jurisprudența sa în materie, Curtea consideră că în speță procedura de revizuire a fost utilizată de Curtea Supremă de Justiție în mod incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice. Mai mult, faptul că Curtea Supremă de Justiție a omis să se pronunțe asupra obiecției formulate de către partea adversă referitoare la termenul procedural de depunere a cererii de revizuire a încălcat dreptul societății reclamante la un proces echitabil (a se vedea *mutatis mutandis*, *Ruiz Torija c. Spaniei*, 9 decembrie 1994, § 30, seria A nr. 303-A).

4411. Prin urmare, Curtea conchide că a avut loc violarea articolului 6 § 1 din Convenție și a articolului 1 din Protocolul nr. 1 ca urmare a casării deciziei judecătorești definitive din 26 februarie 2003.

II. CU PRIVIRE LA PRETINSA VIOLARE A ARTICOLELOR 6 ȘI 13
DIN CONVENȚIE ȘI A ARTICOLULUI 1 DIN PROTOCOLUL NR. 1
CA URMARE A NEEEXECUTĂRII DECIZIEI JUDECĂTOREȘTI DIN
26 FEBRUARIE 2003

4512. Invocînd articolele 6 § 1 și 13 din Convenție și articolul 1 din Protocolul nr. 1 societatea reclamantă s-a plîns de neexecutarea deciziei judecătorești din 26 februarie 2003 în perioada anterioară casării acesteia. Articolul 13 din Convenție prevede :

« Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de (...) Convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci, cînd încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale. »

4613. Curtea notează că decizia respectivă nu a fost executată mai mult de trei ani pînă cînd aceasta a fost casată. În opinia Curții, aceasta poate ridica întrebări în lumina articolelor invocate (*Oferta Plus SRL*, precitat, §§ 82-85 și 113-115).

4714. Totuși, Curtea ia act de intenția societății reclamante de a epuiza noul recurs introdus prin Legea nr. 87 din 1 iulie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești. Curtea reamintește că s-a pronunțat deja asupra acestui nou remediu și a conchis că acesta este efectiv (*Balan c. Republicii Moldova* (dec.), nr. 44746/08, 24 ianuarie 2012, și *Manascurta c. Republicii Moldova* (dec.), nr. 31856/07, 14 februarie 2012).

4815. Rezultă că plîngerile societății reclamante cu privire la neexecutarea deciziei judecătorești din 26 februarie 2003 sunt premature și că acestea trebuie respinse în conformitate cu articolul 35 §§ 1 și 4 din Convenție.

III. CU PRIVIRE LA ALTE PRETINSE VIOLĂRI

4916. De asemenea, societatea reclamantă s-a plîns că la 26 decembrie 2006 Curtea Supremă de Justiție a admis recursul în anulare declarat de Procurorul General și a casat încheierile irevocabile pronunțate de judecătorul de instrucție la 12 iulie 2006 și 23 octombrie 2006 în favoarea societății N., debitoarea sa. În fine, societatea reclamantă s-a plîns că la 7 martie 2007 judecătorul de instrucție i-a respins cererea sa, iar la 17 iulie 2007 Curtea Supremă de Justiție a respins recursul în anulare declarat de ea. Societatea a invocat articolul 6 § 1 din Convenție.

5017. Ținînd cont de totalitatea probelor aflate în posesia sa și în măsura în care ea este competentă să examineze plîngerile invocate, Curtea nu constată nici o aparență de încălcare a drepturilor garantate de Convenție.

Prin urmare, acest capăt de cerere este vădit nefondat și trebuie respins în conformitate cu articolul 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

IV. CU PRIVIRE LA APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

51. Conform articolului 41 din Convenție,

« Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă. »

A. Prejudiciu

52. Societatea reclamantă a solicitat suma totală de 313 589 EUR pentru prejudiciu material. Această sumă este constituită din:

- creanța de bază în sumă de 1 352 854 MDL acordată prin hotărârea judecătorească pronunțată la 7 noiembrie 2002 și menținută în vigoare prin decizia judecătorească definitivă din 26 februarie 2003;

- 1 339 326 MDL pentru compensarea prejudiciului cauzat datorită inflației în perioada 1 decembrie 2002 și 1 iunie 2009, la o rată a inflației de 99%. Societatea reclamantă a prezentat un document justificativ eliberat de către Biroul Național de Statistică a Republicii Moldova care confirmă rata inflației pentru perioada respectivă ;

- 129 036,81 EUR cu titlu de dobândă de întârziere calculată pînă la 17 iunie 2009, dată la care societatea reclamantă a prezentat observațiile sale. De asemenea, aceasta a cerut o dobândă de 45 EUR pentru fiecare zi de întârziere ulterioară acestei date.

În egală măsură, societatea reclamantă a pretins suma de 75000 EUR pentru prejudiciul moral.

53. Guvernul a respins aceste pretenții. Pe de o parte, Guvernul a contestat metoda de calcul a dobînzii de întârziere și, pe de altă parte, Guvernul a considerat că nu există o legătură cauzală între preținsele încălcări și prejudiciul moral solicitat.

5418. Curtea reiterează că o hotărîre prin care se constată o violare impune statului respondent obligația juridică de a pune capăt violării și de a lichida consecințele acesteia, astfel încît să fie restabilită pe cît este posibil situația anterioară violării (*Ex-regele Greciei și alții c. Greciei* [MC] (satisfacție echitabilă), nr. 25701/94, § 72, 28 noiembrie 2002). În prezenta cauză, repararea trebuie să aibă drept scop de a pune societatea reclamantă în poziția în care aceasta ar fi fost dacă violarea n-ar fi avut loc, adică pînă la casarea deciziei judecătorești din 26 februarie 2003. Prin urmare, Curtea acordă suma de 1 352 854 MDL cu titlu de creanță stabilită prin decizia judecătorească respectivă.

55. Referitor la dobînda de întârziere pretinsă pentru imposibilitatea utilizării sumei bănești acordate prin decizia judecătorească din 26 februarie

2003, Curtea consideră că trebuie delimitată perioada de trei ani și cinci luni de pînă la casare a deciziei în cauză la 27 iulie 2006, și perioada care a urmat. Cît privește prima perioadă, Curtea observă că imposibilitatea de a utiliza creanța a rezultat din neexecutarea deciziei judecătorești din 26 februarie 2003. Ținînd cont de faptul că plîngerile invocate ca urmare a neexecutării au fost declarate premature, Curtea consideră că nu este necesar să acorde dobînda de întîrziere pentru această primă perioadă. Referitor la cea de-a doua perioadă, Curtea relevă că imposibilitatea de a utiliza creanța a rezultat din casarea deciziei judecătorești în cauză, casare ce a fost constatată ca fiind contrară articolului 6 § 1 din Convenție și articolului 1 din Protocolul nr. 1. Astfel, Curtea consideră că societatea reclamantă are dreptul la o compensație cu acest titlu pentru perioada în cauză (*Oferta Plus SRL c. Republicii Moldova* (satisfacție echitabilă), nr. 14385/04, § 71, 12 februarie 2008). Bazîndu-se pe propria apreciere potrivit prevederilor legislației naționale pertinente cu privire la întîrzierile de plată (*Mizernaia c. Moldova*, nr. 31790/03, §§ 14 și 28, 25 septembrie 2007), Curtea acordă suma de 1 580 000 MDL societății reclamante cu titlu de dobîndă de întîrziere calculată pentru perioada ulterioară datei de 27 iulie 2006 în care a fost casată decizia judecătorească din 26 februarie 2003.

56. Cu privire la compensarea prejudiciului cauzat datorită inflației, Curtea constată că, în perioada luată în considerație, ratele dobînzilor de întîrziere erau mai mari decît ratele inflației. Prin urmare, Curtea consideră că nu este necesar să acorde o compensație cu acest titlu (a se vedea, *a contrario*, *Aka c. Turciei*, 23 septembrie 1998, § 56, *Culegere de hotărâri și decizii* 1998-VI).

57. În lumina celor enunțate, Curtea acordă societății reclamante suma totală de 195 000 EUR pentru toate prejudiciile suportate.

B. Costuri și cheltuieli

58. De asemenea, societatea reclamantă a pretins suma de 15 000 EUR pentru cheltuielile de reprezentare suportate în fața instanțelor judecătorești naționale și a Curții, sumă ce constituie onorariul avocatului pentru 215,40 ore de lucru. În fine, societatea a cerut suma de 607 EUR pentru alte costuri și cheltuieli.

59. În opinia Guvernului, sumele pretinse la acest capitol sunt excesive și parțial nejustificate, iar numărul de ore indicat este foarte mare.

60. Potrivit jurisprudenței constante a Curții, costurile și cheltuielile se rambursează în temeiul articolului 41 doar în măsura în care a fost stabilit faptul că ele au fost reale, necesare și rezonabile ca mărime (a se vedea, printre multe altele, *Konstantin Markin c. Rusiei* [MC], nr. 30078/06, § 171, 22 martie 2012).

61. Ținând cont de documentele de care dispune și de jurisprudența sa, Curtea consideră rezonabil să acorde societății reclamante suma de 1250 EUR pentru toate cheltuielile suportate.

C. Penalități

62. Curtea consideră că este potrivit ca penalitatea să fie calculată în dependență de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă în ceea ce privește plîngerile invocate în temeiul articolului 6 § 1 din Convenție și articolului 1 din Protocolul nr. 1 cu privire la casarea deciziei judecătorești din 26 februarie 2003 și restul cererii inadmisibilă;
2. *Hotărăște* că a avut loc violarea articolului 6 § 1 din Convenție și a articolului 1 din Protocolul nr. 1;
3. *Hotărăște*
 - a) că statul respondent trebuie să plătească societății reclamante, în termen de trei luni de la data la care această hotărîre va deveni definitivă în conformitate cu articolul 44 § 2 din Convenție, următoarele sume, care urmează să fie convertite în valuta națională a statului respondent conform ratei de schimb aplicabile la data executării hotărîrii:
 - i. 195 000 EUR (o sută nouăzeci și cinci mii euro) pentru toate prejudiciile suportate,
 - ii. 1 250 EUR (o mie două sute cincizeci euro) cu titlu de costuri și cheltuieli, plus orice taxe care pot fi percepute de la societatea reclamantă;
 - b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus pînă la executarea hotărîrii, urmează să fie plătită o penalitate la suma de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, plus trei procente;
4. *Respinge* restul pretențiilor de satisfacție echitabilă.

12 HOTĂRÎREA BANCA INTERNAȚIONALĂ DE INVESTIȚII ȘI DEZVOLTARE MB S.A.
c. REPUBLICII MOLDOVA

Redactată în limba franceză și comunicată în scris la 16 octombrie 2012,
în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Santiago Quesada
Grefier

Josep Casadevall
Președinte